

Література:

1. Chan Kim W. Blue Ocean Strategy: How to Create Uncontested Market Space and Make Competition Irrelevant. – Harvard Business School Publishing Corporation, Boston, Massachusetts. – 2005. – p. 240.
2. Moore G. Crossing the Chasm. – HarperBusiness, a division of HarperCollins Publishers. – 1991. – p. 174.
3. Блок П. Безупречный консалтинг / П. Блок; пер. с англ. – СПб. : Питер, 2007. – 304 с.
4. Lymbersky C. Market Entry Strategies: Text, Cases And Readings In Market Entry Management. – Management Laboratory Press. – 2008. – p. 405.
5. Franklin R. Entry Strategies for International Markets. – John Wiley & Sons. – 1998. – p. 269.
6. Верба В. А. Організація консалтингової діяльності: навч. посіб. / В. А. Верба, Т. І. Решетняк. – К. : КНЕУ, 2000. – 228 с.
7. Osterwalder A. Value Proposition Design: How to Create Products and Services Customers Want. – John Wiley & Sons. – 2015. – p. 320.
8. Henderson, D. The Growth Share Matrix or The Product Portfolio. – The Boston Consulting Group. – 1973. – p. 135.

УДК 332.362 : 519.237

Бачишина Л.Д.

Науковий керівник: д.е.н., професор Грицюк П.М.

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне*

**ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА ДИНАМІКУ КЛЮЧОВИХ ФАКТОРІВ
ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ**

Bachyshyna L. D.

**CLIMATE CHANGING INFLUENCE ON THE DYNAMICS OF MAIN
GRAIN PRODUCTION FACTORS IN UKRAINE**

Історія розвитку рослинництва сягає в далеке минуле. Відлік її датується тисячоліттями до н. е.[1]. Серед усіх галузей рослинництва особливе значення має розвиток зерновиробництва, оскільки хліб та зерно є основним джерелом харчування не лише людини, але й свійських тварин.

Географічне розташування України, унікальні родючі ґрунти, великі водні ресурси, любов до землі та майстерність хліборобів сприяли тому, що зерновиробництво стало однією з провідних галузей сільського господарства нашої держави. В Україні зернові культури займають більше половини орних земель, а за обсягом валових зборів і виробництвом зерна на душу населення наша країна завжди знаходилась в числі перших десяти країн світу[2]. Для управління процесами розвитку зернової галузі в нашій державі здійснюється багато заходів. Розроблена нормативно-правова база, що складається з низки

законів: “Про зерно та ринок зерна в Україні”, “Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року”, “Про державну підтримку сільського господарства України” та ін.

Особливий статус зерновиробництва визначається тим, що воно є джерелом значних валютних надходжень та основою продовольчої безпеки країни. Для забезпечення стабільності розвитку цієї галузі окрім застосування сучасних технологій вирощування зерна потрібно застосовувати наукові підходи моніторингу та прогнозування зміни основних показників зернової галузі.

У роботах [4,5] були розкриті особливості динаміки основних показників зерновиробництва України в період з 1990-2015 рр. Як показали проведені дослідження, до 2002 року відбувався спад виробництва, а разом з ним, і урожайності зернових(Рис.1.). Від 2003 року починається стабільне зростання цих показників. Таких результатів вдалось досягнути завдяки використанню високопродуктивного насіннєвого матеріалу, сучасних технологій та нових форм господарювання.

Ми дослідили, що всі області України можна розділити на три кластери в яких спостерігається подібна динаміка основних економічних показників зернової галузі[4,5]. Географічно це центральний, західний та південно-східний (або степовий) регіони.

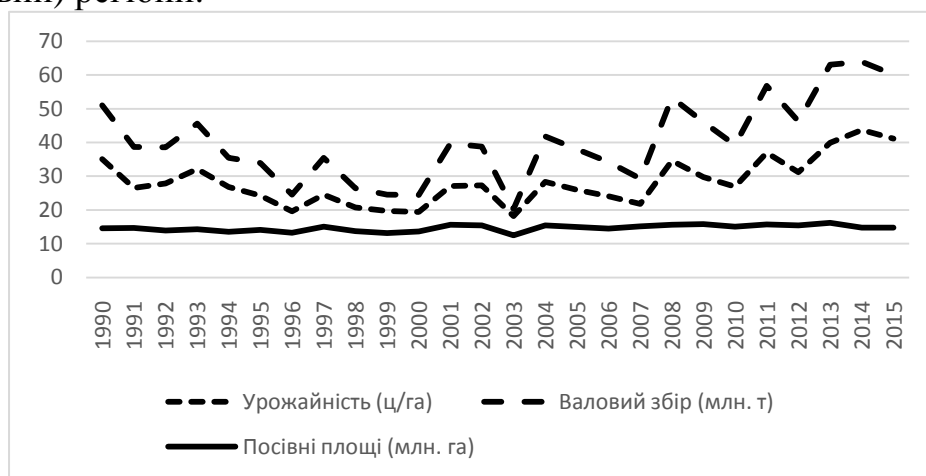

Рис.1. Динаміка окремих показників зерновиробництва

Порівняльний аналіз валового збору зерна у визначених часових періодах показав (Рис.2.), що за останні 25 років питома вага центрального та західного регіону у виробництві зернових зросла на 1,4% та 5,8% відповідно; питома вага східного зменшилась на 7,2%.

Причиною такої динаміки є зміна природно-кліматичних умов та стану ґрунтів. За останні 25 років у різних областях України спостерігалось істотне потепління, яке супроводжувалось зменшенням кількості опадів[4]. В результаті природно-кліматичні умови центрального та західного регіонів стають все більш сприятливими для вирощування зернових культур

Рис.2. Порівняльний аналіз динаміки питомої ваги у валовому зборі регіонів України

Література:

1. Зінченко О. І. та ін. Рослинництво: Підручник / О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко; За ред. О. І. Зінченка. — К.: Аграрна освіта, 2001. — 591 с.

2. Prospects for Agricultural Markets and Income in the EU. [Electronic resource]. - Mode of access: <http://es.europa.eu/agriculture/hubli/caprep/prospects>.

3. Грицюк П.М. Аналіз, моделювання та прогнозування динаміки врожайності озимої пшениці в розрізі областей України: [монографія] / П.М. Грицюк. – Рівне : НУВГП, 2010. – 350 с.

4. Грицюк П.М. Вплив зміни кліматичних умов на динаміку врожайності зернових в Україні / П.М. Грицюк , Л.Д. Бачишина // Економіка України. –2016, № 6 (655), С.68 – 75.

УДК 332.009.12:332.001.8

Бондаренко О.В., Нечипорук В.В.

Вінницький національний аграрний університет

**АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА
РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

Bondarenko O., Nechiporyk V.

**ANALYSIS OF COMPETITIVE ECONOMIC PROCESSES ON THE
REGIONAL LEVE**

Метою аналізу галузі є діагностика структури і динаміки галузі, визначення характерних для неї можливостей і існуючі загрози, виявлення ключових чинники успіху галузі і з урахуванням результатів оцінки розробляти стратегію поведінки підприємства на ринку.

До галузевого аналізу можна віднести [1]:

– аналіз основних характеристик галузі (дозволяє отримати чітку картину галузі, в якій діє компанія; базується на використанні таких критеріїв, як: прибутковість галузі, розмір і структура ринку, життєвий цикл галузі, технологічні зміни в галузі; завдання аналізу - визначення меж галузі з точки